

ÇAT. BR. 1, 3, 2, 18.

— अभिप्र *regnen*: वार्षिकांश्चतुरो मासान्यथेन्द्रोऽभिप्रवर्षति Spr. 2781. *beregnen*: सप्त द्वीपानिमान्वर्षेण MBh. 13, 4623.

— संप्र *zu regnen anfangen*: वारिधारासमूहेन संप्रवृष्टः शतक्रतुः MBh. 12, 5478. संप्रवृष्ट *n. die gefallene Regenmenge* VARĀH. BRH. S. 23, 1.

— प्रति *beregnen, beschütten*: शरीषेण प्रत्यवर्षं गुरुं तम् MBh. 5, 7215.

— वि *caus. dass.*: पर्जन्य इव धर्मात्ति वृष्ट्या साद्रिद्रुमा महीम् । आचार्यपुत्रस्तां सेनां बाणवृष्ट्या व्यवीवृषत् (so die ed. Bomb.) || MBh. 8, 801.

— सम् *beregnen* TS. 7, 5, 11, 1.

वर्ष (von वर्ष) UNĀDIS. 3, 62. 1) am Ende eines comp. adj. (f. घ्रा) *regnend*: देवो गिर्युपरिवर्षः Spr. 1183. काम° Bhāg. P. 3, 21, 21. — 2) m. n. gaṇa ग्रथर्षादि zu P. 2, 4, 31. TRIK. 3, 3, 11. SIDDH. K. 249, 6, 6. n. (nur dieses in der älteren Sprache) PAT. zu P. 3, 3, 56. a) *Regen* AK. 1, 1, 2, 12, 3, 4, 20, 226. H. 163. fg. an. 2, 370. MED. sh. 24. वर्षं स्वेदं चक्रिरे रुद्रिपांसः RV. 5, 38, 7. 83, 10. AV. 3, 27, 6. वर्षस्य सर्गाः 4, 15, 2. 6. fg. 5, 19, 15. 11, 4, 5. 5, 13. 12, 1, 52. TS. 2, 4, 9, 1. VS. 16, 64. यदा वर्षस्य तप्तः स्यात् ÂCV. ÇR. 2, 9, 3. NIR. 2, 22. ÇAT. BR. 1, 5, 2, 19. 8, 2, 12. KAUC. 94. 98. KHĀND. UP. 5, 5, 2. विव्युत्स्तनितवर्षेषु M. 4, 103. MBh. 3, 17341. 5, 386. 6, 4096. 13, 3306. R. 1, 20, 16. 2, 33, 9. 77, 25. 3, 79, 1. 4, 39, 2. 44, 84. SUÇR. 1, 21, 11. MĀKĒH. 75, 6. MEGH. 36. ad ÇĀK. 193. VARĀH. BRH. S. 93, 54. प्रवृन्ध° *ein ununterbrochener Regen* 46, 40. KATHĀS. 104, 39. RĀĠA-TAR. 3, 275. °पूगाः Bhāg. P. 3, 17, 26. 4, 28, 37. बाणमय MBh. 3, 7269. अस्त्राणाम्, अग्निः, वायोः, अश्मनाम् 3, 12143. मन्त्रालौघ° R. 1, 9, 60. गन्धाम्बु° H. 63. अङ्गारपामु° VARĀH. BRH. S. 46, 41. पामु° M. 4, 115. रज्जो° R. 6, 114, 24. शिला° R. SCHL. 1, 28, 15. fg. अश्म° 22. शर° MBh. 3, 15715. 5, 5961. 6, 4096. R. 3, 31, 9. पुष्प° 79, 4. 5, 17, 3. मुधा° KATHĀS. 44, 21. वात° m. *ein von Wind begleiteter Regen* PAÑKĀT. III, 150. सौधोद्धतलाजवर्षाम् — राजधानीम् RAGH. 14, 10. RĀĠA-TAR. 2, 119. — b) n. pl. *Regenzeit* AV. 8, 2, 22. 12, 1, 36. — c) *Wolke* H. an. UĠĠĀVAL. zu UNĀDIS. 3, 62. — d) *Jahr* NIR. 2, 10. AK. 3, 4, 18, 111. 20, 226. 3, 5, 16. H. 159. H. an. MED. HALĀJ. 1, 116. षष्ट्या वर्षेषु *in sechszig Jahren* AIR. BR. 4, 17. भूयसि शताद्वर्षेभ्यः पुरुषो जीवति ÇAT. BR. 1, 9, 2, 19. अदो वर्षमकुर्म *in dem und dem Jahre* 2, 2, 3, 7. 10, 2, 7. 8. 11, 1, 2, 10. 13. KĀTJ. ÇR. 4, 2, 47. ÂCV. GRHJ. 1, 18, 2. 19, 1. 22, 3. KHĀND. UP. 3, 16, 1. M. 1, 67. 2, 82. 4, 158. वर्षान्त्योद्देशार्द्धम् MBh. 3, 1999. 3, 3006. 13, 803. दश वर्षसकृत्पाणि R. 1, 1, 93. 31, 10. 62, 28. 63, 9. 2, 39, 15. 3, 53, 10. Spr. 1074. 2367. MEGH. 1. RAGH. 13, 67. VARĀH. BRH. S. 8, 1. fg. 12, 17. 13, 4. KATHĀS. 3, 72. RĀĠA-TAR. 6, 326. Bhāg. P. 3, 15, 1. PAÑKĀT. 139, 14. VET. in LA. (III) 2, 14. 8, 17. बहुन्वर्षगणान् M. 12, 54. °पूगसकृत् Bhāg. P. 2, 8, 34. 4, 12, 42. वर्षे वर्षे *in jedem Jahre* M. 5, 53. WEBER, KRSHNĀG. 307. आ वर्षात् *ein Jahr lang* VARĀH. BRH. S. 45, 16. वर्षात् *nach einem Jahre* 97, 2. 8. वर्षेण *binnen eines Jahres* 97, 1. masc. R. GORR. 1, 1, 99. RĀĠA-TAR. 1, 50. 193. 3, 322. वर्षार्ध *Halbjahr* VARĀH. BRH. S. 42, 10. वर्षार्धात् *nach einem halben Jahre* 97, 5. Am Ende eines adj. comp. (f. घ्रा) P. 5, 1, 88. fg. 4, 1, 22. Schol. युगस्य पञ्चवर्षस्य WEBER, GJOT. 23. 36. अद्विवर्ष *nicht zweijährig* PĀR. GRHJ. 3, 10. त्रि° ÂCV. ÇR. 9, 4, 20. पञ्च° KĀTJ. ÇR. 22, 9, 12. तावद्वर्ष *eben so alt* LĀTJ. 9, 12, 12. पूर्णविंशति° M. 2, 212. 3, 70. 9, 74. MBh. 4, 173. 13, 2417. Spr. 4643. VARĀH. BRH. S. 68,

107. PAÑKĀT. 188, 20. अनावृष्टिः शतवर्षा Bhāg. P. 14, 3, 9. पञ्चाशद्वर्षता *ein Alter von fünfzig Jahren* ÂCV. ÇR. 2, 7, 6. — e) *Tag* (!): अप्राप्तयौवनं बालं पञ्चवर्षसकृत्कम् R. 7, 73, 5. वर्षशब्दो ऽत्र दिनपरः । सकृत्संवत्सरं सन्नमुपासीतेतिवत् तेन षोडशवर्षमित्यर्थ इत्येके । तेन किञ्चिन्न्यूनचतुर्दशवर्षमित्यर्थ इत्यन्ये Comm.; vgl. Comm. zu KĀTJ. ÇR. 1, 6, 16. 25. fg. — f) *Welttheil*, im System: *die zwischen Hauptbergen liegende Niederung* (deren in Gambudvīpa neun und auch sieben angenommen werden) AK. 2, 1, 6. TRIK. 2, 1, 4. H. 946. fg. (vgl. Comm.). H. an. MED. वर्षाण्येषां (पर्वतानां) जगुरिह बुधा अन्तरे द्रोणिदेशान् GOLLĀBHJ. 3, 26. fg. भारत, कैमवत u. s. w. MBh. 6, 201. 288. fg. VP. 167. fg. (vgl. MUIR, ST. 186. 189. 191. fg.). Bhāg. P. 1, 16, 13. 5, 2, 20. 4, 3. 16, 6. fg. 20, 20. Verz. d. Oxf. H. 41, a, 32. MĀK. P. 53, 22. 57, 4. 5. PAÑKĀT. 1, 1, 67. ÇATR. 1, 292. fg. = जम्बुद्वीप MED. und UĠĠĀVAL. a. a. O. — 3) f. घ्रा pl. a) *die Regenzeit* KĀC. zu P. 1, 2, 53. AK. 1, 1, 19. H. 137. H. an. MED. HALĀJ. VS. 10, 12. 13, 56. 21, 25. AV. 6, 55, 2. TS. 1, 6, 2, 3. 2, 6, 2, 1. 5, 6, 20, 1. TBR. 1, 4, 20, 10. ÇAT. BR. 1, 5, 2, 11. 2, 1, 2, 1. 5, 2, 2, 7. 9. NIR. 7, 11. KHĀND. UP. 2, 5, 1. MAITRĀJUP. 6, 33. M. 3, 273. 281. 4, 102. 6, 23. JĀGĒ. 3, 52. Spr. 4182. MBh. 14, 1284. R. 1, 63, 24. 4, 27, 13. SUÇR. 1, 19, 8. 9. 20, 5. 135, 12. VARĀH. BRH. S. 46, 89. 55, 9. 89, 6. Bhāg. P. 4, 23. 6. MĀK. P. 106, 49. BHĀT. 7, 1. HIT. 80, 15. °समय KATHĀS. 19, 65. Verz. d. Oxf. H. 123, a, 26. °काल R. 4, 29, 1. HIT. 115, 15. वर्षाशरद्दौ ÇAT. BR. 8, 3, 2, 7. 8. 12, 8, 2, 34. 13, 6, 1, 10. वर्षात्रयोदशी JĀGĒ. 1, 260. °रात्रि R. GORR. 1, 3, 18 (fälschlich वर्षरात्रि 24 SCHL.). वर्षारात्र m. VOP. 6, 46. 51. R. 4, 26, 24. 7, 64, 10. वर्षा sg. 4, 25, 14. — b) *Regen*: विव्युत्स्तनयितुर्वर्षामु ÇĀKĒH. GRHJ. 4, 7, 6. 1. *Regenmenge*: °निमित्त VARĀH. BRH. S. 24, 10. °प्रश्न 28, 1. अ° Dürre (?) MBh. 13, 4579; vgl. 4527. — c) = कोटि-वर्षा Comm. zu AK. 2, 4, 21. — 4) m. N. pr. eines Grammatikers KATHĀS. 2, 46. fg. 4, 17. — Vgl. अ°, अति° (auch VARĀH. BRH. S. 34, 6), अक्ष°, उप°, कङ्कण°, कनक°, कोटिवर्षा, तारवर्ष, तिरो°, नाभि°, पीयूष°, पुष्प°, प्रकाश°, प्रतिवर्षम्, भरतवर्ष, मण्डल°, मध्या°, मेरु°, रत्न°, हरि°. वर्षक 1) (von वर्ष nom. ag. *regnend, als Regen herabfallend*: वर्ष वर्षकं वसु यस्य स वर्षणवसुः SIDDH. K. zu P. 1, 4, 18. — 2) *Sommerhaus* (!) VJUTP. 212. — 3) am Ende eines adj. comp. = वर्ष *Jahr*: पञ्च° *fünf-jährig* MBh. 12, 1119; vgl. दि°. वर्षकार 1) adj. *Regen hervorbringend, — ankündend.* — 2) f. ई Grille H. 1216. वर्षकर्मन् n. *die Thätigkeit des Regnens* NIR. 7, 22. fg. वर्षकाम adj. *nach Regen begierig*: वर्षकामेष्टि ÂCV. ÇR. 2, 13, 1. KAUC. 41. 98. NIR. 2, 10. 9, 6. वर्षकृत्य 1) adj. *jährlich zu vollbringen* Verz. d. B. H. 148, 1. — 2) n. Titel eines Werkes Verz. d. Oxf. H. 292, b, 3. 9. 12. वर्षकेतु m. 1) *eine roth blühende Punarnavā* RĀĠAN. im ÇKDR. — 2) N. pr. eines Sohnes des Ketumant HARIY. 1750. fg. वर्षकाश m. 1) *Monat* H. ç. 21. ÇABDAM. im ÇKDR. — 2) *Astrolog* ÇABDAR. im ÇKDR. वर्षगणितपद्धति f. Titel einer Schrift Verz. d. B. H. No. 874. fg. — Vgl. वर्षपद्धति. वर्षगिरि m. *ein zur Bildung eines Varsha dienender Berg* Buā. P.